

Canberk Hoca ile Cevaplayın

Yardımlaşma ve
Dayanışmada Beraberiz

1. Okul bahçesinde çöplerin yere atıldığını görseniz bu sorunu çözmek için ne önerirdiniz?
2. Bir şehirde çok fazla insanın kısa sürede aynı yere göç etmesi hangi sorunlara yol açabilir?
3. Evde ya da okulda israfı azaltmak için uygulanabilecek bir davranış yazınız.
4. Salgın hastalıkların yayılmaması için sınıfta hangi kurallara dikkat edilmelidir?
5. Bir depremde sonra insanların birbirine yardım etmesi neden önemlidir?
6. Toplumsal sorunların çözümünde öğrenciler de görev alabilir mi? Bir örnekle açıklayınız.
7. Bir sivil toplum kuruluşu kursaydınız hangi toplumsal soruna çözüm bulmak isterdiniz?

Toyberk Hoca ile anımlar

Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz

Toplumsal Sorun: Toplumun huzurunu, sağlığını, güvenliğini ve yaşam kalitesini olumsuz etkileyen problemdir.

Çözüm Önerisi: Bir sorunun etkisini azaltmak veya sorunu ortadan kaldırmak için sunulan düşünce, plan ya da uygulamadır.

Afet: Doğa veya insan kaynaklı olayların can ve mal kaybına yol açarak günlük yaşamı olumsuz etkilemesidir.

Çevre Kirliliği: Hava, su ve toprağın insan faaliyetleri ya da çeşitli etkenler sonucu zarar görmesidir.

Göç: İnsanların ekonomik, sosyal, siyasi veya doğal nedenlerle yaşadıkları yerden başka bir yere taşınmasıdır.

İsraf: Kaynakların ihtiyaçtan fazla, gereksiz ve ölçüsüz şekilde tüketilmesidir.

Salgın Hastalık: Kısa sürede çok sayıda kişiye bulaşabilen ve toplum sağlığını tehdit eden hastalıktır.

Vakıf: Toplum yararına hizmet etmek amacıyla kurulan, yardımlaşma ve dayanışma anlayışına dayalı kurumdur.

Resmî Kurum: Devlet tarafından kurulan ve toplumun ihtiyaçlarını karşılamak için görev yapan kurumdur.

Sivil Toplum Kuruluşu: Toplumsal sorunlara çözüm bulmak ve insanlara destek olmak amacıyla gönüllü çalışmalar yapan kuruluştur.

Bilinçli Tüketim: Kaynakları ihtiyaç kadar, dikkatli ve tasarruflu kullanma davranışdır.

İş Birliği: Bir işi veya sorunu çözmek için birden fazla kişinin birlikte çalışmasıdır.

Özberk Hoca ile örnekler

Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz

Toplumsal Sorun: Bir mahallede çöplerin düzenli toplanmaması, kötü kokuya ve sağlık sorunlarına yol açıyorsa bu durum toplumsal soruna örnektir.

Çözüm Önerisi: Okulda geri dönüşüm kutuları yerleştirmek ve öğrencilere çevre temizliğiyle ilgili bilgilendirme yapmak çözüm önerisidir.

Afet: Deprem, sel, yangın, çığ ve kuraklık gibi olaylar can ve mal kaybına yol açtığı anda afet olarak değerlendirilir.

Çevre Kirliliği: Denize atık bırakılması, fabrika dumanlarının havayı kirlilemesi veya toprağa zararlı maddeler karışması çevre kirliliğine örnektir.

Göç: Bir ailenin iş bulmak için köyden büyük şehre taşınması göçe örnektir. Bu durum şehirlerde barınma, ulaşım ve uyum sorunlarını artırabilir.

İsraf: Tabağa yenmeyecek kadar yemek almak, musluğu açık bırakmak veya kullanılabilir eşyaları çöpe atmak israfa örnektir.

Salgın Hastalık: Grip, Kovid-19 gibi hastalıkların kısa sürede çok sayıda kişiye bulaşması salgın hastalık örneğidir.

Vakıf: Geçmişte ihtiyaç sahiplerine yemek, sağlık, barınma veya eğitim desteği sağlayan hayır kurumları vakıf anlayışına örnektir.

Resmî Kurum: Belediyenin temizlik hizmeti yapması, sağlık müdürlüğünün salgınlara karşı bilgilendirme çalışması yürütmesi resmî kurum çalışmalarına örnektir.

Sivil Toplum Kuruluşu: Bir derneğin afet bölgesine gıda, battaniye ve kıyafet göndermesi sivil toplum kuruluşu çalışmasına örnektir.

Bilinçli Tüketim: Diş fırçalarken musluğu kapatmak, ihtiyaç kadar alışveriş yapmak ve artan yiyecekleri değerlendirmek bilinçli tüketimdir.

İş Birliği: Öğrencilerin çevre temizliği kampanyasında görev paylaşımı yaparak birlikte çalışması iş birliğine örnektir.

Ataberk Hoca ile Anlatım

Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz

Toplum yaşamında bireyleri etkileyen bazı sorunlar ortaya çıkabilir. İnsanların huzurunu, sağlığını, güvenliğini ve yaşam kalitesini olumsuz etkileyen bu problemler **toplumsal sorun** olarak adlandırılır. **Afetler**, çevre kirliliği, **göç**, **israf** ve **salgın hastalıklar** günümüzde karşılaşılan önemli toplumsal sorunlar arasında yer alır. Bu sorunların etkileri geniş kitlelere ulaşabildiği için çözüm sürecinde bireylere, **resmî kurumlara** ve **sivil toplum kuruluşlarına** görev düşer.

Toplumsal sorunların nedenleri birbirinden farklı olabilir. Afetler, doğa olayları veya insan kaynaklı ihmaller sonucunda günlük yaşamı aksatabilir. Çevre kirliliği, hava, su ve toprağın zarar görmesine neden olur. **Göç**, insanların yaşadıkları yerden başka bir yere taşınmasıyla ortaya çıkar ve bazı yerlerde nüfus, barınma, ulaşım ve uyum sorunlarını artırabilir. **İsraf**, kaynakların gereksiz tüketilmesine yol açarken **salgın hastalıklar** toplum sağlığını tehdit edebilir.

Toplumsal sorunlara karşı geçmişte de çeşitli çözüm yolları geliştirilmiştir. Osmanlı Dönemi'nde kurulan vakıflar, ihtiyaç sahiplerine destek olmak, sağlık hizmeti sunmak, barınma sağlamak ve **israfı** önlemek gibi amaçlarla faaliyet göstermiştir. Bu anlayış, toplumda yardımlaşma ve dayanışmanın köklü bir geçmişe sahip olduğunu gösterir. Günümüzde ise **resmî kurumlar**, **sivil toplum kuruluşları** ve duyarlı bireyler farklı alanlarda çalışmalar yaparak toplumsal sorunların çözümüne katkı sağlar.

Sorunların azaltılması için yalnızca kurumların çalışması yeterli değildir; bireylerin de sorumluluk alması gerekir. Çevreyi temiz tutmak, **bilinçli tüketim alışkanlığı** kazanmak, hijyen kurallarına uymak, afetlere karşı hazırlıklı olmak, göçle gelen insanlara uyum sürecinde destek olmak ve yardım çalışmalarına katılmak bireysel katkılara örnektir. Toplumda **iş birliği** ve duyarlılık arttıkça sorunların etkisi azalır; daha huzurlu, sağlıklı ve yaşanabilir bir çevre oluşur.

Sanberk Hoca ile Sanat

Yardımlaşma ve
Dayanışmada Beraberiz

Sorun Varsa Çözüm de Var

Bir sorun büyür bazen sokakta, okulda, evde,
Çözüm arar insanlar omuz omuza verince.
Çöpü yere atmayan, suyunu boşa akıtmayan,
Küçük bir davranışla umut olur çevresine.

Afette bir el uzanır, yaralar sarılır,
Göçle gelen insana anlayışla bakılır.
Hastalıkta temizlik, israfta tasarruf gerek,
Duyarlı olan toplumda sorunlar azalır tek tek.

Kurumlar, gönüllüler, bireyler yan yana,
Çözüm büyür paylaşınca, güç gelir insana.
Toplum dediğin birlikte düşünmeyi bilir,
Dayanışma oldukça güzel yarınlar gelir.

Ayberk Hoca ile Anlatan Çizgiler

Yardımlaşma ve
Dayanışmada Beraberiz

Erberk Hoca ile Etkinlik

Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz

1. Aşağıdaki toplumsal sorunları uygun çözüm önerileriyle eşleştiriniz.

Toplumsal Sorun	Çözüm Önerisi
1. Afet	a. Hijyen alışkanlıklarını geliştirmek ve sağlık bilgilendirmesi yapmak
2. Çevre kirliliği	b. İhtiyaç kadar tüketim yapmak ve geri dönüşümü yaygınlaştırmak
3. Göç	c. Afet eğitimi vermek ve erken uyarı sistemleri kurmak
4. İsrar	d. Atık yönetimini geliştirmek ve çevre bilinci kazandırmak
5. Salgın hastalık	e. Göç alan yerlerde uyum çalışmaları yapmak

Cevaplar:

1 -	2 -	3 -	4 -	5 -
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

2. Aşağıdaki açıklamaları doğru ya da yanlış olarak değerlendiriniz.

Açıklamalar	Doğru	Yanlış
a. Toplumsal dayanışma, toplumun huzurunu ve yaşam kalitesini bozar.		
b. Afetlerin etkisini azaltmak için eğitim ve hazırlık çalışmaları yapılabilir.		
c. Çevre kirliliği, insan sağlığı ve doğal yaşam üzerinde olumsuz sonuçlar doğurabilir.		
d. Göç veren yerlerde ulaşım, barınma ve uyum çalışmaları önem kazanabilir.		
e. İsrafı azaltmak için bilinçli tüketim davranışları geliştirilebilir.		
f. Salgın hastalıklara karşı hijyen ve bilgilendirme çalışmaları önemlidir.		

3. Aşağıdaki kavramları cümlelerdeki uygun boşluklara yerleştiriniz.

Kavramlar			
iş birliği	afet	toplumsal sorun	göç
bilinçli tüketim	salgın hastalık	israf	çevre kirliliği

- a. Toplumun huzurunu ve yaşam kalitesini olumsuz etkileyen problemlere denir.
- b. Deprem, sel ve yangın gibi olaylar can ve mal kaybına yol açtığında olarak değerlendirilir.
- c. Hava, su ve toprağın zarar görmesi kavramıyla açıklanır.
- d. İnsanların çeşitli nedenlerle yaşadıkları yerden başka bir yere taşınmasına denir.
- e. Kaynakların gereğinden fazla ve ölçsüz kullanılması olarak adlandırılır.
- f. Kısa sürede çok sayıda kişiye bulaşabilen hastalıklar kavramıyla açıklanır.
- g. Kaynakları ihtiyaç kadar ve dikkatli kullanmaya denir.
- h. İnsanların ortak amaç için birlikte çalışması olarak adlandırılır.

Berkay Hoca ile Bağlam Soruları

Yardımlaşma ve
Dayanışmada Beraberiz

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları Okul Çözüm Ekibi Toplantı Notlarına göre cevaplayınız.

Okul Çözüm Ekibi Toplantı Notları

Toplantı Tarihi: 12 Mart

Konu: Okulda fark edilen sorunlar ve çözüm önerileri

Gözlenen Durum	Önerilen Çözüm	İlgili Toplumsal Sorun
 Bahçede plastik şişe ve ambalaj atıkları birikiyor.	 Geri dönüşüm kutuları artırılacak.	 Çevre kirliliği
 Lavabolarda musluklar açık bırakılıyor.	 Su tasarrufu nöbetçileri belirlenecek.	 İsraf
 Hasta olan bazı öğrenciler hijyen kurallarına dikkat etmiyor.	 Sağlık bilgilendirmesi yapılacak.	 Salgın hastalık
 Şehre yeni gelen bazı öğrenciler okula uyum sağlamakta zorlanıyor.	 Uyum arkadaşlığı uygulaması başlatılacak.	 Göç
 Deprem tatbikatında bazı öğrenciler ne yapacağını bilemiyor.	 Afet eğitimi ve tatbikatlar artırılacak.	 Afet

1. Toplantı notlarında geri dönüşüm kutularının artırılması hangi sorunun çözümüne yöneliktir?

- A) Göç B) İsraf C) Çevre kirliliği D) Salgın hastalık

2. Deprem tatbikatında ne yapacağını bilemeyen öğrenciler için önerilen çözüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Afet eğitimi ve tatbikatları artırmak B) Kantinde bilinçli tüketimi yaygınlaştırmak
C) Geri dönüşüm kutularını azaltmak D) Uyum arkadaşlığı uygulaması yapmak

3. Lavabolarda muslukların açık bırakılması aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilidir?

- A) Afet B) İsraf C) Göç D) Vakıf

4. "Uyum arkadaşlığı" uygulamasının başlatılması aşağıdaki amaçlardan hangisiyle ilişkilidir?

- A) Çevre temizliği yapmak B) Afet tatbikatı düzenlemek
C) Su tüketimini azaltmak D) Göçle gelen öğrencilerin okula uyumunu desteklemek

5. Toplantı notlarından hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumsal sorunların çözümünde aynı yöntem her durumda yeterli olur.
B) Sorunu belirlemek ve uygun çözüm geliştirmek toplumsal duyarlılığın göstergesidir.
C) Okulda görülen sorunlar toplum yaşamıyla ilişkilendirilemez.
D) Çözüm önerileri hazırlanırken iş birliğine ihtiyaç duyulmaz.